روزنه

کری:

با ایران اختلافات زیادی داریم

● **ایسنا:** وزیر امور خارجه آمریکا با اشاره به نقش مهم ایران در منطقه گفت روسیه و ایران می‌دانند که حل دیپلماتیک مسئله سوریه باید با رضایت دو طرف باشد. جان کری در گفت‌وگو با شبکه تلویزیونی اورینت تی‌وی وابسته به شورشیان سوری، به نقش مهم ایران در منطقه و ضرورت حل دیپلماتیک بحران سوریه اشاره و دخالت مستقیم نظامی را کاری بیهوده ارزیابی کرد. روند حل دیپلماتیک مسئله سوریه باید با رضایت دو طرف یعنی دولت سوریه و مخالفان سوری همراه باشد و این موضوعی است که روسیه و ایران با آن موافق‌اند. وزیر امور خارجه آمریکا درباره روابط کشورش با ایران گفت: گمانه‌زنی‌های زیادی دراین‌باره مطرح می‌شود. ما به‌طور روشن گفته‌ایم توافقی که با ایران به آن دست یافتیم درباره منطقه و درباره جنگ در سوریه و دیگر مسائل نیست، بلکه درباره موضوع هسته‌ای بود و همان‌طور که می‌دانید ما اختلافاتی با ایران درباره مسائل مختلف داریم. بنابراین ما باید منتظر بمانیم و ببینیم؛ هیچ‌چیز مشخص نیست. کری در ادامه گفت: ما مایلیم ایران مانند کشوری عادی رفتار کند و بخشی از جامعه بین‌الملل باشد و به قوانین و استانداردهای بین‌المللی عمل کند که معنای آن توقف دخالت در امور کشورهای دیگر است. وی تأکید کرد ایران باید گام‌هایی عملی برای بازگشت به جامعه جهانی بردارد و گفت: من همانند رئیس‌جمهور اوباما، بسیار امیدوارم در ماه‌های آینده ایران بتواند در مسیر گروه بین‌المللی حامی سوریه خود را ثابت کند و نیروی سازنده برای بازگرداندن صلح در سوریه و هم‌چنین یمن باشد. این دو کشور جایی است که ایران می‌تواند ثابت کند آماده ملحق‌شدن به جامعه بین‌الملل است و نقش مثبت متفاوتی را ایفا کند. ما از این استقبال می‌کنیم اما درحال‌حاضر هیچ ترتیباتی با ایران در این زمینه نداریم.

پیشخوان

شام آخر در وین

● **شرق:** کتاب «شام آخر در وین» که روایت یک خبرنگار هسته‌ای از مذاکرات ایران با گروه ۱+۵ است، منتشر شد. کتاب «شام آخر در وین» نوشته حسن محمدی که روایت او از مذاکرات ایران با گروه ۱+۵ است، با یادداشتی از دکتر علی‌اکبر صالحی، رئیس سازمان انرژی اتمی و عضو ارشد تیم مذاکره‌کننده از سوی انتشارات بامداد نو منتشر شد. حسن محمدی، نویسنده کتاب «شام آخر در وین» و از اعضای تیم رسانه‌ای همراه با تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای درباره این کتاب گفت: در کتاب «شام آخر در وین» سعی شده است علاوه بر مرور خاطراتی از اتفاقات و رخدادهای حاشیه‌ای مذاکرات که تاکنون در هیچ رسانه‌ای منتشر نشده است، نگاهی آسیب‌شناسانه به فرایند رسانه‌ای مذاکرات هم لحاظ شود. نویسنده این کتاب روزنامه‌نگاری است که اکنون سردبیری پایگاه خبری «امید هسته‌ای ایرانیان» را برعهده دارد. محمدی اضافه کرد: معتقدم تیم رسانه‌ای که مذاکرات را به طور تخصصی پوشش می‌داد، روند روبه‌رشدی را طی کرد و در مهم‌ترین کارزار سخت و پیچیده مذاکراتی چند دهه اخیر کشورمان، این تیم رسانه‌ای در مسیر پرپیچ‌وخم هسته‌ای آبدیده و بین‌المللی شد. با نشان‌دادن زوایای پنهان و پشت پرده مذاکرات هسته‌ای از منظر یک خبرنگار، تلاش کرده‌ام نگاهی نقادانه و آسیب‌شناسانه به فعالیت‌های رسانه‌ای وزارت امور خارجه و همکاران رسانه‌ای خود داشته باشم تا در آینده و در کارزارهای مهم دیگر تجربیات اندوخته و منتشر شده در کتاب «شام آخر در وین» مثمرثمر واقع شود. کتاب «شام آخر در وین» با شمارگان دو هزار نسخه در ۱۸۸ صفحه رنگی و بهای ۲۰ هزار تومان توسط انتشارات بامداد نو منتشر و از اول هفته جاری روانه بازار کتاب شده است.

ادامه از صفحه ۶

توضیح اژه‌ای درباره ماجرای صداوسیما

سخنگوی قوه قضائیه در پاسخ به سؤال یکی دیگر از خبرنگاران مبنی بر اینکه با توجه به اتمام مجلس نهم، نتیجه شکایت این مجلس از رئیس دولت سابق به کجا رسیده است، گفت: «پرونده راکد نیست، ولی متأسفانه به دلایلی که قبلا گفتم طولانی شده و به نتیجه نهایی نرسیده است. این طولانی‌شدن رسیدگی در برخی دیگر از پرونده‌ها به دلیل جمع‌آوری مستندات نیز به وجود می‌آید. این پرونده به لحاظ سمت رئیس‌جمهور سابق به دادسرا نرفته و در خود دادگاه تشکیل شده است. برای مثال درخصوص پرونده اسیدپاشی اصفهان که در جلسه قبل، یکی از برادران پیگیرش بود، اقدامات زیادی صورت گرفته اما فرد مجرم هنوز دستگیر نشده است. مواردی داریم که فردی، سند یا مدرکی باید پیدا شود تا پرونده به نتیجه برسد و تا زمانی که این اتفاق رخ ندهد کاری از دست قاضی ساخته نیست».

سوئیس حافظ منافع ایران و عربستان شد

شرق: سوئیس از این پس حافظ منافع ایران و عربستان خواهد بود. این مطلب را دیروز عادل الجبیر، وزیر خارجه عربستان و پس از آن حسین جابری انصاری، سخنگوی وزارت خارجه کشورمان اعلام کردند. عادل الجبیر در کنفرانس مطبوعاتی بعد از دیدار با «دیدیه بورکهالتر»، همتای سوئیسی خود اعلام کرد سوئیس حفاظت از منافع عربستان را در تهران برعهده خواهد داشت. به گفته او عربستان با مقام‌های سوئیسی درباره همکاری میان دو کشور بحث و گفت‌وگو کرده و پیشنهاد سوئیسی‌ها این بوده است که آنها میانجی شوند تا حاجیان ایرانی بتوانند فریضه حج را به‌جا آورند. به‌این‌ترتیب، سوئیس که تا کنون حافظ منافع آمریکا در ایران بود، امور کنسولی عربستان را نیز در کشورمان اداره می‌کند و حجاج ایرانی نیز از این طریق به عربستان می‌روند. جابری انصاری، سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان نیز دیروز بعد از اعلام خبر تعیین سوئیس به عنوان حافظ منافع عربستان اعلام کرد: «ایران در رایزنی‌های دیپلماتیک خود با دولت سوئیس از این کشور خواسته بود حفاظت از منافع ایران در عربستان را برعهده گیرد. دولت سوئیس نیز ضمن اعلام آمادگی برای ایفای این نقش، نهایی‌شدن آن را منوط به رایزنی با عربستان کرده بود. اینک با درخواست مشابه عربستان از سوئیس برای ایفای این نقش، سوئیس پس از انجام ترتیبات دیپلماتیک لازم؛ رسما حفاظت از منافع ایران در ریاض و حفاظت از منافع عربستان در تهران را برعهده خواهد گرفت». ایران و عربستان، به عنوان دو کشور مهم منطقه، چند سالی است روابط خوب و صمیمانه‌ای با یکدیگر ندارند، اما قطع روابط دیپلماتیک میان آنها وقتی رخ داد که عربستان یک روحانی شیعه را اعدام کرد و این مسئله با واکنش‌هایی همراه شد. برخی از معترضان خودسر در تهران به سفارت عربستان در تهران و کنسولگری آنها در مشهد یورش بردند و خساراتی به این اماکن وارد کردند. مقامات ایرانی این رویداد را محکوم کردند، اما عادل الجبیر - ۱۳ دی - در کنفرانسی مدعی شد نیروهای ایرانی هیچ تلاشی برای جلوگیری از تجاوز به ساختمان سفارت و کنسولگری انجام ندادند و به دنبال آن اعلام کرد روابط دیپلماتیک خود با ایران را قطع کرده و از هیأت دیپلماتیک ایران در عربستان خواست در ۴۸ ساعت، خاک این کشور را ترک کنند. بعد از عربستان برخی از متحدانش نیز روابط خود را با ایران قطع کردند. براساس عرف دیپلماتیک در چنین شرایطی دفاتر حفاظت منافع تعیین می‌شوند، اما در یک ماه و چند روز گذشته بیش از آنکه بحث استفاده از این سازوکار مطرح باشد، صحبت از میانجیگری برای بهبود روابط ایران و عربستان شنیده می‌شد. با این‌حال تلاش‌های که در این راستا از سوی پاکستان، آلمان و چین صورت گرفت به جایی نرسید و دو کشور به سوی انتخاب حافظ منافع رفتند.

بررسی آثار برجام در حل‌وفصل بحران یمن در گفت‌وگو با «عباس پرورده»:

عربستان توان ادامه ندارد

شرق، آرزو فرشید: بعد از آنکه مهم‌ترین مأموریت دولت یازدهم در عرصه دیپلماسی با موفقیت به سرانجام رسید، نوبت به ساماندهی اوضاع و احوال روابط منطقه‌ای رسیده است. انتظار می‌رود اجرائی‌شدن برجام، بر توان ایران در منطقه بیفزاید و در رفع چالش‌هایی مانند بحران یمن مؤثر باشد. چگونگی این اثرگذاری محور گفت‌وگوی کوتاه ما با «عباس پرورده»، کارشناس مسائل خاورمیانه بود. او با تأکید بر اثرات مثبت برجام در افزایش قدرت دیپلماسی نرم ایران، به مشکلات مختلف عربستان به‌عنوان دیگر عنصر اثرگذار در موضوع یمن اشاره و ابراز امیدواری کرد این کشور از این پس توان مقابله با ایران را نخواهد داشت. این کارشناس مسائل منطقه همچنین با درنظرگرفتن احتمالات در عالم واقعی سیاست تأکید کرد این نوع پیش‌بینی‌کردن‌ها در حوزه نظری است و هرچند در این مورد خاص، ضریب خطای پایینی دارد اما نمی‌توان با اطمینان از آینده صحبت کرد.

◣ فکر می‌کنید توافق هسته‌ای ایران و غرب و اجرائی‌شدن برجام در حل‌وفصل مسائل منطقه مثل مسئله یمن چه نقشی دارد؟

برجام نقطه‌عطفی است که موجب اتخاذ رویکرد جدیدی در دیپلماسی ایران در سطح خاورمیانه می‌شود. این مسئله در حوزه‌های مختلف از جمله یمن، سوریه، عراق و عربستان که پاشنه‌آشیل‌های ایران در منطقه هستند، اثرگذار است. به اعتقاد من برای بررسی اثر برجام در یمن و دیگر حوزه‌ها باید به طور کلی روابط منطقه‌ای ایران مخصوصا روابط با عربستان را بررسی کرد.

◣ آثار برجام در روابط ایران و عربستان که مستقیما بر موضوع یمن تأثیرگذار است را چطور ارزیابی می‌کنید؟

باید بعد از امضای برجام انتظار این را داشته باشیم که قدرت دیپلماتیک و نرم ایران در منطقه رو به افزایش باشد. پیش از توافق هسته‌ای، ایران از قدرت سخت خود بهره می‌برد. البته قدرت نرم ما نیز به واسطه نفوذ در گروه‌های شیعه و در برخی گروه‌های سنی مثل فلسطین، تاکنون مشاهد شده است اما یکی از نقاط عطف برجام که از این پس خودش را نشان خواهد داد نمایان‌شدن هرچه‌بیشتر این قدرت نرم است.

◣ نمایان‌شدن قدرت نرمی که می‌فرمایید در واکنش کشورهای منطقه نسبت به چالش‌ها و تنش‌ها چه تغییری ایجاد می‌کند؟

همین موضوع سبب شد کشورهای مخالف و رقیب ایران در منطقه به رهبری عربستان به رویکرد خصمانه خود بیفزایند. این کشورها تا پیش از توافق هسته‌ای عادت داشتند که ما همه مشکلات و چالش‌های خود را از طریق واسطه‌هایی ازجمله عمان، ترکیه و بعضا عراق با کشورهای غربی حل‌وفصل کنیم اما اکنون دریافته‌اند که از این پس - به‌خاطر حداقل روابط دیپلماتیک که هرچند به صورت غیررسمی بین ایران و آمریکا ایجاد شده است- پتانسیل بسیار بزرگی برای حذف رفتارهای میانجیگرانه در منطقه ایجاد شده است. بنابراین باید این موضوع را هم به فهرست آثار مثبت برجام در منطقه افزود.

◣ در هفته‌های اخیر شاهد افزایش رفتارهای خصمانه از سوی این کشورها بوده‌ایم. در این شرایط تکلیف چالش‌های منطقه و اثرگذاری ایران در آنها چه خواهد بود؟

هم‌افزایی‌ها و افزایش ظرفیت‌های دیپلماتیک ایران در منطقه، کشورهایی را که در چهار دهه گذشته به صورت کاذب به رقیب منطقه‌ای ایران و رهبر منطقه تبدیل شده‌اند دچار شک کرده است. عربستان به‌عنوان رهبر این کشورها فاقد توانایی‌های ژئوپلیتیک برای رهبری منطقه مهمی مثل خاورمیانه است. این منطقه آبراه‌های بین‌المللی، منابع انرژی جهان و تاریخ و فرهنگ غنی دارد. همچنین قطب جهان اسلام به حساب می‌آید و بزرگ‌ترین اماکن مسلمانان را دارد. به همین خاطر یک کلونی دیپلماتیک به حساب می‌آید که پیش از انقلاب اسلامی ایران با خروج انگلیسی‌ها نظم خاصی داشته است. بعد از انقلاب هم نظم دیگری به خود گرفت و رهبری این نظم به دست کشورهایی مثل عربستان که توان ژئوپلیتیک کافی ندارند، افتاد. رشد تروریسم و افراط‌گرایی، کاهش رشد اقتصادی، فاصله‌گرفتن کشورهای منطقه از یکدیگر و افزایش اختلافات و جنگ‌های داخلی و منطقه‌ای به‌خوبی نشان می‌دهد این رهبری منطقه‌ای مشکلاتی داشته است. اکنون به نظر می‌رسد ایران ظرفیت‌های ژئوپلیتیک رهبری منطقه‌ای را داشته باشد.

◣ یعنی ایران جای عربستان را خواهد گرفت و بر منطقه مسلط می‌شود؟

منظور این نیست که ایران می‌خواهد بر منطقه به صورت کامل مسلط شود. این طبیعی است که در هر جای دنیا از شرق آسیا گرفته تا آمریکای جنوبی یا آفریقا و... کشورهای بزرگ برای ایجاد نظم دیپلماتیک در منطقه خود ایفای نقش کنند. ایران نیز بعد از برجام با توجه به اینکه با غرب روابط بهتری خواهد داشت و آن‌طور که اخیرا دیدیم مشکلات احتمالی با یک تماس تلفنی مقامات - مانند دستگیری ملوان‌های آمریکایی - امکان حل‌وفصل دارد، معادلات چهار دهه گذشته کشورهای منطقه به‌خصوص برخی کشورهای عرب که فعلا نگاه مثبتی به افزایش قدرت منطقه‌ای ایران ندارند را به هم می‌زند و واکنش منفی آنها را ایجاد می‌کند. عربستان رهبری این کشورها را بر عهده دارد و دیگران پیرو او هستند. به اعتقاد من اگر عربستان رویکرد متفاوتی داشته باشد، کشورهای دیگر هم پای خود را از میدان مقابله با ایران بیرون خواهند کشید زیرا آنها از نظر ایدئولوژی و منافع استراتژیک با ایران مشکل خاصی ندارند.

به‌نظر من باید در روابط منطقه‌ای ایران، حساب عربستان را از دیگران جدا کرد زیرا به خاطر قدرت مالی و موقعیتی که به خاطر حرمین شریفین در جهان اسلام دارد، نسبت به دیگران توانمندتر است. البته ایران نیز بارها اعلام کرده که درصدد نپذیرفتن موقعیت آنها نیست اما از سوی دیگر به دنبال آن است که عربستان در سطح خود با دیگران مراوده داشته باشد. برجام باعث شده است توان دیپلماسی ایران افزوده شود اما عربستان هنوز این را نمی‌پذیرد و سعی می‌کند تاجایی‌که می‌شود مانع افزایش توان ایران شود و نتایج برجام را خنثی کند.

◣ تا کجا می‌تواند چنین کند؟

مهم‌ترین اقدامات این کشور در این راستا، کاهش قیمت نفت و دوم لابی با گروه‌های مخالف ایران در کنگره آمریکاست. اتحاد پنهانی عربستان و متحدانش با اسرائیل نیز از دیگر اقدامات عربستان در این راستا بود.

◣ شما به‌طور مفصل توضیح دادید که افزایش توان دیپلماتیک ایران و کاهش تنش‌های ما با غرب به طور طبیعی به رفتارهای مقابله‌جویانه عربستان و متحدانش انجامیده است. بفرمایید در این بستر کنونی ایران می‌تواند از پس چالش‌های منطقه‌ای برآید؟ نتیجه این چالش‌ها چه خواهد بود؟

توجه داشته باشید که سیاست عالم عینیت و پیش‌بینی‌ها مشروط است. شما می‌خواهید پیش‌بینی کنید که ایران از پس رقبایش در منطقه برخواهد آمد یا نه. من باید در پاسخ به شما بگویم که این یک پاسخ دقیق ندارد و پاسخ مشروط است.

◣ پس پاسخ این سؤال مشروط چیست؟

این پاسخ به سه عامل شامل؛ عملکرد ما بعد از برجام، تحولات قابل‌پیش‌بینی و غیرقابل پیش‌بینی در منطقه و در آمریکا بستگی دارد. عامل نخست، چگونگی مدیریت داخلی ما نسبت به دستاوردهای برجام است. اینکه آیا راهبرد مشخصی برای بعد از برجام داریم یا خیر؟ تدوین استراتژی سیاسی و اقتصادی برای دوران بعد از برجام بسیار مهم است. اگر ما یک راهبرد و استراتژی دوسویه - سیاست و اقتصاد- داشته باشیم، می‌توانیم در راستای بهره‌برداری از آثار برجام حرکت کنیم.

در گام بعدی و در عرصه منطقه نیز باید ببینیم که آیا رقبا و دشمنان ما به خردورزی سیاسی خواهند رسید؟ عربستان دست از این بی‌خردی‌های سیاسی که یک بازی باخت- باخت به راه می‌اندازد، برخواهد داشت یا خیر؟ این مسائل بخشی از مشکل است که باید آن را بر عهده آینده گذاشت. مسئله سوم نیز انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکاست که حتما بر فضای داخلی این کشور اثرگذار خواهد بود.

◣ بعد از ماجرای سفارت عربستان در ایران نیز فکر می‌کنید همین نگاه وجود داشته باشد؟

این موضوع تا حدی نگاه بدبینانه نسبت به ایران ایجاد کرد اما موجب تأخیر در برجام و ایجاد مشکلات جدید نمی‌شود چون از این پس ایران به تروریسم‌پروری متهم نمی‌شود و بنابراین عربستان که تاکنون سعی می‌کرد چهره مثبت منطقه باشد، حمایت غرب را از دست می‌دهد. به اضافه اینکه با چالش‌های حقوق‌بشری بسیاری در محافل بین‌المللی مواجه است. توان اقتصادی و سیاسی که عربستان در جنگ یمن خرج کرده را نیز به این موارد اضافه کنید. همه این مسائل در کنار هم باعث می‌شود در موضوع یمن نیز عربستان خیلی توان ادامه و ایستادگی در مقابل دیپلماسی ایران را نداشته باشد.

◣ پس نتیجه بگیریم که هر چقدر توان دیپلماسی ایران در این مدت رو به افزایش بوده، توان عربستان کاهش یافته و این تغییرات در توان دیپلماسی دو کشور، امید به اثرگذاری بیشتر ایران در حل‌وفصل موارد محل اختلاف مثل یمن را بیشتر می‌کند؟

بله، همین‌طور است اما همان‌طور که گفتم فراموش نکنیم این پیش‌بینی‌ها در حوزه نظری و براساس اطلاعاتی است که تاکنون از سوی رسانه‌ها به دست ما رسیده و در عمل سیاسی ممکن است در آینده دقیقا همین‌طور نشود. بااین‌حال فکر می‌کنم ضریب خطای این پیش‌بینی بسیار پایین است.

نکته

اگر عربستان رویکرد متفاوتی داشته باشد، کشورهای دیگر هم پای خود را از میدان مقابله با ایران بیرون خواهند کشید زیرا آنها از نظر ایدئولوژی و منافع استراتژیک با ایران مشکل خاصی ندارند

کوتاه دیپلماسی

صدور ویزای ۳۰ روزه برای ۱۸۰ کشور جهان در فرودگاه‌ها

● **ایرنا:** معاون وزیر امور خارجه گفت: مرکز نمایندگی وزارت امور خارجه در استان‌ها به‌ویژه در فرودگاه‌ها، ویزای ۳۰روزه برای ۱۸۰ کشور جهان صادر می‌کند. سیدعباس عراقچی در نشست مشترک با برخی مقامات استان اصفهان با اشاره به نقش مهم صنعت گردشگری در رونق اقتصادی کشور گفت: برجام فرصتی برای برطرف کردن ضعف‌های اقتصادی و پیشرفت و توسعه کشور است. عراقچی با توصیه به بخش خصوصی گفت: امضای تفاهم‌نامه همکاری و یادداشت بین‌المللی، گام نخست و امری تشریفاتی است ولی فعالان اقتصادی نباید منتظر پیمودن این تشریفات باشند. وی همچنین با تاکید بر اینکه رایزنان اقتصادی در مراکز نمایندگی جمهوری اسلامی در سایر کشورها توانمندی چندانی ندارند، گفت: بخش خصوصی معطل رایزنان اقتصادی نباشند و فعالیت خود را دنبال کنند.

وزیر دفاع راهی مسکو شد

● **فارس:** امروز سردار حسین دهقان، وزیر دفاع جمهوری اسلامی ایران به دعوت رسمی ارتشبد سرگئی شویگو، وزیر دفاع فدراسیون روسیه، به این کشور سفر می‌کند. دهقان در این سفر با مقامات بلندپایه سیاسی - دفاعی روسیه، دیدار و پیرامون مسائل دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی گفت‌وگو خواهد کرد. توسعه و ارتقای مناسبات و همکاری‌های دفاعی و نظامی - فنی از مهم‌ترین اهداف سفر وزیر دفاع کشورمان به روسیه به شمار می‌رود.

آمادگی ایران برای کمک به پدافند هوایی سوریه

● **تسنیم:** فرمانده قرارگاه پدافند هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران گفت: اگر دولت سوریه از ایران در زمینه پدافندی درخواست کمک کند، تمام‌قد به آنان کمک می‌کنیم. امیر فرزاد اسماعیلی درباره ادعای دولت عربستان برای اعزام نیروی زمینی به شمال سوریه، گفت: سوریه یک کشور بزرگ و اسلامی و صاحب دولت رسمی و ملتی غیور است که بیش از پنج سال است با تروریست‌ها مبارزه می‌کند و حضوری که بدون هماهنگی با دولت این کشور باشد، جز شکست و افتضاح چیزی به بار نمی‌آورد.

LEON Café

کافه لئون نارون

کیترینگ و سفارشات بیرون بر

CATERING & DELIVERY

نیاوران- مرکز خرید نارون- طبقه همکف

۲۶۱۰۳۸۱۱

www.leon1960.com

/LEONSINCE1960

higroupplus.com/rakhshani